

Nr 862

Av herr Fagerlund, om livränta åt *Hilding Vilmer Jansson*.

Hilding Vilmer Jansson född den 12 maj 1904 inkallades till värnplikts-tjänstgöring vid Kronobergs regemente (I 11) den 13 november 1924 och tjänstgöringen pågick till den 30 maj 1925. Tjänstgöringstiden förlängdes på grund av sjukdom ådragen i tjänsten.

Jansson fullgjorde först två månaders vapentjänst på regementet men blev därefter kommenderad till vakttjänst vid de av mul- och klövsjuka drabbade gårdarna i Skåne. Denna tjänstgöring var mycket påfrestande såväl fysiskt som psykiskt — detta på grund av ständig vakttjänst samt förläggningens dåliga beskaffenhet.

Jansson blev sömnlös och nervsjuk, fick ischias och bronchitis, så att vid återkomsten till I 11 blev Jansson intagen på regementets sjukhus. Därifrån remitterades han till Växjö lasarett, dels tiden 28 april—4 maj och dels 22 maj—30 maj. Vid sista tillfället opererades Jansson för appendicitis och utskrevs läkt den 30 maj 1925. Något friskintyg lämnades icke vid utskrivningen, och enligt Jansson hade icke blindtarmen några sjukliga förändringar vid borttagandet.

Den 29 maj, vid tillfällig permission från sjukhuset, sökte Jansson för neurasteniska symtom doktor Emil Lindell, Växjö. Sedan 1925 har Jansson varit sjuk och beviljades 1932 sjukpension. Jansson har varit intagen på vårdanstalter i olika omgångar, bl. a. vid Tranås kuranstalt 1928—1929 och 1930, psykiatiska kliniken i Lund 16 april 1935—9 januari 1936, Tyringe kuranstalt 1938 och 1942. Pensionen 1932 beviljades efter läkarintyg från Tranås kuranstalt.

Den 19 december 1931 inkom skrivelse till riksförsäkringsantalten från Jansson där han gjorde framställning om ersättning för nervsjukdom som han ansåg att han ådragit sig under militärtjänstgöring vid Kronobergs regemente.

I sitt svar daterat den 8 mars skriver riksförsäkringsantalten bl. a.:

Av den utredning som Riksförsäkringsanstalten införskaffat framgår bland annat att Ni fullgjort Eder militärtjänstgöring under tiden från och med den 13 november 1924, till och med den 22 maj 1925, samt att Ni allt sedan uttryckningen haft avsevärda men av ifrågavarande sjukdom.

Enligt Kungl. Förordning den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under militärtjänstgöring med den ändrade lydelse nämnda förordning erhållit genom Kungl. Förordningen den 4 juni 1920 är rätten till ersättning förverkad därest ej framställning om ersättning för

skada göres inom tre år, från det för värnpliktigtjänstgöringens upphörande, eller från den senare tidpunkt då skadan yppades.

Då framställning om ersättning i förevarande fall icke gjorts inom sålunda föreskriven tid, har Riksförsäkringsanstalten funnit sig icke kunna upptaga ersättningsfrågan till prövning.

Av riksförsäkringsanstaltens brev framgår att dess undersökning visat att Jansson haft avsevärda men alltsedan uttryckningen från militärtjänsten men att den på grund av för sent inkommen framställning icke kunnat sakpröva ärendet.

En framställan till Kungl. Maj:t 1933 att oberoende av försummelsen bli tillerkänd understöd föranledde ingen åtgärd.

Under de år som förflutit sedan Jansson blev sjuk har han icke kunnat utföra något förvärvsarbete. Även om det är svårt att så här långt efteråt få fram absoluta data omkring sjukdomens uppkomst och militärtjänstgöringens inverkan på Janssons hälsotillstånd, är det tydligt att han tillhör de medborgare i vårt land som på grund av okunnighet om bestämmelser aldrig fått ersättningsfrågan prövad. Det synes mig skäligt att Jansson på något sätt erhåller ersättning för förlorad inkomst och minskad pension på grund av att han aldrig kunnat intjäna några pensionsår i ATP.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen hemställer att Kungl. Maj:t upptager frågan om livränta till Hilding Vilmer Jansson till sakprövning.

Stockholm den 28 januari 1970

Bengt Fagerlund (s)
